

Protokoll 6/2026

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 30 mars 2026 kl. 13:30-15:45,
Kanslilokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande	Inga Varg Ordförande Leif Bolter André Jacquet Elisabet Jermsten Desirée Johansson Helena Nilsson Lannegren §§5-9 Måns Lönnroth §§1-6 Catharina Nolin Laila Reppen Monica Hector Protokollförare Fredrik Jöngren Handläggare Henrik Nerlund Sekreterare Roseana De Almeida Nieminen Föredragande §5 Anna Duarte Föredragande §6 Camilla Maruyama Föredragande §7
Justerare	Laila Reppen
Datum för justering	
Paragraf	§§1-9
Protokollförare	Monica Hector

§ 1**Val av justerare samt dagordning****Beslut**

Valdes ledamot Laila Reppen att tillsammans med ordförande justera protokollet. Beslöts uppta ärenden enligt föredragningslistans ordning.

§ 2**Nästa sammanträdesdag****Beslut**

Erinrades att Skönhetsrådets sammanträder måndag 20 april 2026, kl. 13.30.

§ 3**Protokoll från sammanträde 2026-03-16****Beslut**

Anmälades att protokoll från sammanträde 2026-03-16 justerats i vederbörlig ordning.

§ 4**Anmälningar för kännedom****Anmälda handlingar**

- Anslagstavla i Järva, översänt för kännedom
- Medverkan hos Stigbergets Borgarrum/Anna Lindhagens Museum, svar med e-post
- Paradsängen 1 m.fl., underrättelse om granskningsutlåtande, 2021-08817
- Järnvägsplan för anläggning av Tunnelbana till Älvsjö – depå, FUT 2024-0987
- Årsta 1:10 m.fl., utbyggnad av tunnelbanan Fridhemsplan – Älvsjö, revidering efter granskning, 2020-09494. Underrättelse om granskningsutlåtande.)
- (Signerad) Domherren 1, fasadändring, ny entré, ny dörr, 2026-03443
- Leverantören 2 (tunnelbanedepå i Älvsjö), underrättelse om granskningsutlåtande, 2023-13992
- Köttmånglaren 10, underrättelse om granskningsutlåtande, 2024-17210
- Anmälan till IMY av personuppgiftsincident på Meetingssidan, sammanträdet 2025-09-22

§ 5**Trafikflyget 4 m.fl., förslag till detaljplan för del av, 2022-13745**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Trafikflyget 4 m.fl., förslag till detaljplan för del av, 2022-13745. Roseana De Almeida Nieminen, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2026/68

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om att hushöjden måste sänkas.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag i syfte att möjliggöra uppförandet av en ny byggnad med lokaler för kontors- och hotellverksamhet inom fastigheten Trafikflyget 4 m.fl. Den nya byggnaden uppförs i fem våningar och sammanlänkas invändigt med den befintliga byggnaden för att möjliggöra gemensamma funktioner och en effektiv verksamhetsorganisation. Gestaltningen är återhållsam, med en enkel fasadkomposition och neutral färgskala som samspelar med den omgivande bebyggelsen. I bottenvåningen föreslås publika lokaler som kan bidra till ett mer aktivt gaturum. Byggnaden ska även möjliggöra en samlad och effektiv avfallshantering för hotellets verksamhet. Planen syftar vidare till att bevara och ta hänsyn till den befintliga byggnadens kulturhistoriska värden.

Stadsbyggnadskontoret har fått i uppdrag att i ett planprogram utreda förutsättningarna för stadsutveckling på området där Bromma flygplats ligger. En helt ny stadsdel med ca 16 000 bostäder och andra funktioner som arbetsplatser, service, kultur, handel, parker m.m. bedöms kunna rymmas inom området när flygverksamheten upphört. Föreliggande planförslag föregår planprogrammet för Bromma flygplatsområde och det är därför omöjligt att veta hur den föreslagna tillbyggnaden kommer att fungera i ett nytt sammanhang. Skönhetsrådet bedömde trots detta att en tillbyggnad är möjlig och att grundidén, dvs att lägga den nya volymen i vinkel mot den befintliga byggnaden, fungerar väl liksom den glasade länken husen emellan. Likaså ansåg rådet att gestaltningsidéerna för byggnaden med enkel fasadutformning i ljus

slätputs, repetitiv fönstersättning samt inslag av betongglas knyter an till den äldre byggnadens arkitektoniska uttryck. Rådet delade dock inte uppfattningen om att den föreslagna tillbyggnaden underordnar sig den befintliga byggnaden. Enligt rådets uppfattning är det olyckligt att i planunderlaget använda nockhöjden som jämförelse mellan de två volymerna. Den äldre byggnaden har sadeltak med låg taklutning, det som ögat läser som hushöjd är således husets takfotshöjd. Den föreslagna byggnaden är ca 40 cm lägre än den befintliga men eftersom den har platt tak så kommer huset att läsas som högre då takfotshöjden blir högre än på den befintliga volymen. Visuellt kommer den nya volymen således inte underordna sig den äldre byggnaden. Därtill kommer en indragen, mindre byggnadsvolym på taket och ett glasat räcke. Enligt rådets uppfattning får inte den nya byggnadens höjd överstiga den befintliga byggnadens takfotshöjd, dvs byggnadshöjden måste sänkas. Vidare måste räcken på takterrassen dras in i ett läge så att de inte blir tydligt avläsbara från gatunivån.

Rådet var tveksamt till bestämmelsen q2 för skärmtaket vid den befintliga byggnadens entré. Detta är inte ursprungligt utan har utformats med inspiration från hur det sedan länge rivna skärmtaket på husets norra fasad såg ut vid husets tillkomsttid. Rådet såg att det finns ett behov av att hindra framtida förändringar så som ett tillägg i form av t.ex. inglasning eller dylikt men detta kan göras med hjälp av andra medel än planbestämmelsen q. Slutligen skulle rådet gärna se att fastighetsägaren i samband med nybyggnadsprojektet inkluderar teknikutrymmet på den befintliga byggnaden som i sin nuvarande utformning är anskrämlig.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/68-2 Samrådsbrev
- SR 2026/68-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2026/68-4 Plankarta
- SR 2026/68-5 Kulturmiljöanalys
- SR 2026/68-6 Antikvarisk konsekvensbeskrivning
- SR 2026/68-7 Dagvatten- och skyfallsutredning
- SR 2026/68-8 PM Parkeringslösning
- SR 2026/68-9 Riskanalys
- SR 2026/68-10 PM Avfallshantering
- SR 2026/68-11 Buller- och vibrationsutredning
- SR 2026/68-12 PM Geoteknik
- SR 2026/68-13 Översiktlig miljöteknisk markundersökning
- SR 2026/68-14 Markundersökningsrapport

§ 6**Snöklockan 4, förslag till detaljplan, 2024-06792**

Återupptogs för behandling ärende bordlagt vid sammanträde 2026-03-16 (§6) angående Snöklockan 4, förslag till detaljplan, 2024-06792. Anna Duarte, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2026/55

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka förslag till detaljplan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande ärende innebär att ett nytt gårdshus i sju våningar uppförs på gården till hörnhuset på fastigheten Snöklockan 4 i Vasastaden. Förslaget realiserande skulle innebära att sex lägenheter tillförs genom att minska gårdsutrymmet.

Skönhetsrådet ansåg att planförslaget berör principiellt viktiga ställningstaganden som kan få starkt prejudicerande effekter om det genomförs. Framförallt innebär förslaget en ny inställning till stadens innergårdar, från privat rekreationsyta för de boende till exploateringsresurs för fastighetsägaren. Den nya inställningen bryter kraftigt mot de ideal som låg bakom planering och byggande av Stockholms innerstad under det sena 1800-talet och hotar hela stenstadens karaktär och dess bostadskvaliteter om den skulle spridas vidare.

Stockholms innerstad uppfördes under 1800-talets senare del bestämda regler genom byggnadsstadga, byggnadsordning och stadsplan. För att sol och genomluftning skulle ske i staden fixerades relationer mellan gatu- och gårdsbredd och hushöjd samt hur stor andel av varje fastighet som fick bebyggas. Detta innebar i normalfallet att takfotshöjden mot gata var 19,5 meter, att eventuella gårdshus var en våning lägre än gathuset, vanligtvis fyra våningar och att gården skulle vara minst 12 meter bred. Gårdarna skulle vidare uppta minst 1/3 av en normalfastighets yta, hörnhus tilläts en högre exploatering för att kunna sluta hörnet, men aldrig mer än att gården upptog 1/4 av ytan. Dessa enkla regler, som ofta kritiserats för att vara för generösa för exploatering, har under ett och ett halvt sekel skapat en balans mellan det byggda och det öppna i stenstaden. De utgör stadens själva grammatik och är grunden till innerstadens kvaliteter.

Planförslaget innebär en överexploatering som 1800-talets generösa planerare inte skulle tillåtit av hygien- eller ljusskäl. Den befintliga hörntomten är redan exploaterad med 3/4 av ytan. Av detta skäl har inte hörnhus några gårdshus i Stockholm. Gårdshuset kan därför inte accepteras, även om det skulle sänkas till en våning lägre än gathuset (i förslaget är gårdshuset lika högt).

Om planförslaget skulle antas riskerar en ny praxis att skapas som vore mycket olycklig för de totala värdena i Stockholms innerstad. Det är därför anmärkningsvärt att förslaget, som dessutom endast innehåller sex lägenheter med tveksamma boendekvaliteter, överhuvudtaget fått ett positivt planbesked. Skönhetsrådet ansåg därför att detaljplaneförslaget ska avstyrkas.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/55-2 Samrådsbrev
- SR 2026/55-3 Planbeskrivning
- SR 2026/55-12.2 Plankarta rev
- SR 2026/55-5 Antikvarisk förundersökning & konsekvensbeskrivning
- SR 2026/55-6 Dagsljusutredning
- SR 2026/55-7 Solstudier
- SR 2026/55-8 Dagvattenutredning
- SR 2026/55-9 Brandutlåtande
- SR 2026/55-10 Provtagning av inomhusluft
- SR 2026/55-11 Vibrationer och stomljud

§ 7

Norra Djurgården 1:1 m.fl. (Storängsbotten), förslag till detaljplan för del av, 2020-09041

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Norra Djurgården 1:1 m.fl. (Storängsbotten), förslag till detaljplan för del av, 2020-09041. Camilla Maruyama, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2026/65

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Skönhetsrådet har fått förslag till detaljplan för del av Norra Djurgården 1:1 m.fl. (Storängsbotten), 2020-09041 på remiss från stadsbyggnadskontoret. Planen syftar till att utveckla Storängsbotten i Idrottsparkens norra del som målpunkt för idrott, rekreation, evenemang och hälsovård och att på platsen för en tidigare mässbyggnad möjliggöra för nya, demonterbara idrottshallar samt att utveckla Kungl. Tennishallen genom till- och nybyggnation. Nya lokaler för vård- och hälsa tillförs vid platsen för Västtysklands tidigare mässpaviljong. Övriga kulturhistoriskt värdefulla byggnader skyddas och värdefulla träd värnas. Det öppna landskapsrummet bevaras och ny bebyggelse koncentreras till parkens kanter. Planområdets centrala delar ska utvecklas till en sammanhängande parkmiljö och det ekologiska spridningssambandet ska stärkas.

Skönhetsrådet fann detaljplanen på det övergripande planet som godtagbar. De nya multisporthallarna och tillbyggnaden till Kungl. Tennishallen har väl fungerande volym och skala. Det öppna parkrummet som skapas med de bevarade ekarna är en positiv utveckling av de ytor som idag utgör parkering och kommer på ett bättre sätt än idag sammanlänka delarna inom området men också förbättra spridningssambanden inom nationalstadsparken. Rådet ville ändå höja ett varningens finger för att området utgör en särskilt viktig länk mellan nationalstadsparkens norra och södra del och att man i det längsta måste säkerställa att de gamla ekarna skyddas i samband med byggnationen, men också att utrymme ges för ny växtlighet i framtiden så att de ekologiska förbindelsernas bevarande säkerställs också på lång sikt.

Tyska paviljongen ersätts enligt förslaget med den så kallade Hälsopaviljongen, en byggnad om tre huskroppar längs Storängsvägen med nertrappning in mot parkrummet. Skönhetsrådet ansåg att den föreslagna bebyggelsen inte möter omgivningen på ett tillfredsställande sätt. Bebyggelsen skärmar av entrén till området från Lidingövägen och bryter det öppna landskapet då den är så pass kraftig. Förslaget behöver i denna del omarbetas. Rådet skulle föredra att ytterligare utredning av vad som återstår av den ursprungliga paviljongen gjordes och huruvida det gick att bevara och utgå från i ett omarbetat förslag. Det skulle vara en styrka att kunna ha kvar Tyska paviljongen då den och Amerikapaviljongen stärker varandra i berättelsen om platsens historia. I annat fall behöver byggnaden bearbetas mot ett mindre fotavtryck och att den ska ses som *en* volym och inte i den uppdelade form som föreslås. Hänsyn bör i det omarbetade förslaget också tas till hur stadsmiljön längs Lidingövägen kan levandegöras.

Avslutningsvis önskade Skönhetsrådet att en uppdatering av parkeringsbehovet görs. Det föreliggande förslaget baseras på

gamla riktlinjer och om ytterligare yta kan räddas från att hårdgöras vore det en vinst för området i stort.

Handlingar i ärendet

- SR 2026/65-2 Kungörelse om samråd
- SR 2026/65-3 Samrådsbrev
- SR 2026/65-4 Planbeskrivning
- SR 2026/65-5 Plankarta
- SR 2026/65-6 Antikvarisk konsekvensanalys
- SR 2026/65-7 Kulturmiljöutredning
- SR 2026/65-8 Ekologisk konsekvensanalys
- SR 2026/65-9 Illustrationsbilaga
- SR 2026/65-10 Solstudier
- SR 2026/65-11 Naturvärdesinventering
- SR 2026/65-12 PM Trafik
- SR 2026/65-13 Miljökonsekvensbeskrivning
- SR 2026/65-14 Luftkvalitetsutredning
- SR 2026/65-15 Bullerutredning
- SR 2026/65-16 Dagvattenutredning
- SR 2026/65-17 PM Geoteknik
- SR 2026/65-18 PM Elektromagnetiska fält
- SR 2026/65-19 Miljöteknisk markundersökning
- SR 2026/65-20 Risk PM
- SR 2026/65-21 Vibration och stomljudsutredning
- SR 2026/65-22 PM - Övergripande utrymnings- och insatsstrategier

§ 8

Sekreteraren informerar

Informerade sekreteraren om att Stockholms stadsarkiv kommer att genomföra en arkivinspektion 28 april.

§ 9

Övriga frågor

Beslut

Förelåg inga övriga frågor.